Cena 2 złote

GŁOS NARODU

Informacyjny dziennik demokratyczny

Nr. 169 | Częstochowa, sobota 20 lipca 1946 r. | Rok II.

Projekty traktatów pokojowych już zostały opracowane

NOWY JORK. — Wczoraj w Paryżu zastępcy ministrów spraw zagranicznych 4-ch mocarstw zakończyli swe prace nad przygotowaniem tekstów traktatów pokojowych z satelitami osi.

Wczoraj wieczorem rząd francuski rozesłał kopie traktatów pokojowych do wszystkich państw biorących udział w konferencji pokojowej.

Statut proponowany dla wolnego miasta Triestu ma być opracowany przez specjalną komisję powołaną w Paryżu dla sprawy Triestu. Rzeczoznawcy włoscy złożyli już komisji swoje oświadczenia, obecnie składają je rzeczoznawcy jugosłowiańscy.

Sekretarz stanu **Byrnes,** który niedawno powrócił do Stanów Zjednoczonych. **uda się ponownie do Paryża na czele delegacji amerykańskiej na konferencję pokojową.** Na czele delegacji australijskiej stanie australijski minister spraw zagranicznych dr. Evatt.

„NOWOJE WREMIA" O KONFERENCJI POKOJOWEJ

MOSKWA. 19. 7. — Moskiewski dziennik „Nowoje Wremia" zamieszcza artykuł na temat konferencji pokojowej. Autor artykułu spodziewa się. że **konferencja pokojowa na pewno spełni swoje zadania, o ile sprzymierzeni pójdą drogą współpracy i wzajemnego zrozumienia.** Swoje uwagi autor snuje na przykładzie konferencji paryskiej czterech ministrów. której udało się przezwyciężyć przeszkody i osiągnąć konieczne rozwiązania. Przeszkody, z jakimi musiała walczyć konferencja paryska, nie wypływały bynajmniej ze stosowania prawa „veta", ale na skutek usiłowania narzucenia swojej woli przez jedno państwo innym. **Jeśli ma nastąpić porozumienie i sprawiedliwe rozwiązanie wszelkich spraw międzynarodowych, trzeba stanowczo odrzucić koncepcję panowania nad światem jednego państwa czy bloku państw.**

RZĄD JUGOSŁOWIAŃSKI NIE PRZYJMUJE UCHWAŁ PARYSKICH

Kardell odznaczony Krzyżem Zasługi

BELGRAD. 19. 7. — W dniu wczorajszym wicepremier Kardell. który niedawno powrócił z Paryża, gdzie przebywał w związku z konferencją czterech ministrów, odpowiadał wczoraj na pytania posłów jugosłowiańskiej Skupsztyny na temat Triestu. Kardel w odpowiedzi wygłosił przemówienie, w którym stwierdził, że **rząd Federacyjnej Ludowej Republiki nie może się zgodzić z wnioskami konferencji paryskiej odnośnie Triestu i Krainy Julijskiej.** — W dalszym ciągu mówca podnosił słuszność niedawnego przemówienia na ten temat marszałka Tito. **Projektowane granice są bardzo niepomyślne dla Jugosławii, przede wszystkim dlatego, że poza jej granicami pozostałoby 180.000 jej obywateli.** Oderwanie Triestu od Jugosławii skazuje go na gospodarczą zagładę. Postanowienia Wielkiej Czwórki w sprawie tego portu nie mają żadnego uzasadnienia ani z punktu widzenia geopolitycznego, ani też polityczno-gospodarczego.

Marszałek Tito udekorował wicepremiera Kardella Krzyżem Zasługi za jego niestrudzone wysiłki dla dobra Federacyjnej Ludowej Republiki.

WIZYTA PREMIERA GRECKIEGO W LONDYNIE

LONDYN. — Brytyjskie ministerstwo spraw zagranicznych ogłosiło dziś oświadczenie na temat wizyty greckiego premiera Tsaldarisa w Londynie. Tsaldaris odbył rozmowy z premierem Attlee i ministrem Bevinem, które uwieńczone zostały całkowitym porozumieniem. **Wielka Brytania przyrzekła swą pomoc w dziedzinie ekonomicznej odbudowy Grecji i zgodziła się, aby Grecja wystąpiła na forum między narodowe ze swymi żądaniami w stosunku do Bułgarii i Albanii.**

EVATT DELEGATEM NA KONFERENCJĘ POKOJOWĄ

LONDYN ,18. 7. — Przewodniczącym delegacji australijskiej na konferencję pokojową będzie minister Evatt. Oświadczył on dziennikarzom, że rząd australijski wyśle na konferencję pokojową bardzo liczną delegację, celem wzięcia jak najpełniejszego udziału w obradach.

SPRAWA PRZYJĘCIA NOWYCH CZŁONKÓW DO ONZ

NOWY JORK (PAP). — Wpłynęły podania 5-ciu państw Albanii, Syjamu. Zewnętrznej Mongolii, Afganistanu i Transjordanii w sprawie przyjęcia nowych członków do ONZ. Rada Bezpieczeństwa postanowiła dnia 17 maja, że zgłoszenia przedstawione do tego dnia zostaną rozważone przez Radę w odpowiednim czasie i przedłożone Generalnemu Zgromadzeniu we wrześniu.

Hiszpanie na grobie Nieznanego Żołnierza

WARSZAWA (PAP). — W związku z 10-tą rocznicą rozpoczęcia walk o wolność Hiszpanii odbyło się wczoraj złożenie wieńców na Grobie Nieznanego Żołnierza. Ze strony hiszpańskiej wzięli udział w uroczystości przybyli wczoraj przedstawiciele Republiki Hiszpanii oraz jej poseł w Warszawie. Po dokonaniu przeglądu kompanii honorowej nastąpiło złożenie wieńców od Rządu Republiki Hiszpanii. hiszpańskich partyj politycznych i Komisji Centralnej Związków Zawodowych, Naczelnego Dowództwa Wojska Polskiego, Dąbrowszczaków. Polskiej Komisji Centralnej Zw. Zaw.. Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Hiszpańskiej. Uroczystość zakończyła defilada kompanii honorowej.

Doświadczenia z bombą atomowa

WASZYNGTON (PAP). — Wiceadmirał Blandy, kierujący doświadczeniami z bombą atomowa oświadczył. że w drugiej próbie poddane zostanie działaniu bomby atomowej 75 okrętów i 12 małych łodzi. Liczba ta nieco przewyższa liczbę okrętów, których użyto w pierwszym doświadczeniu.

Strajk generalny we Włoszech

RZYM (PAP). — Włoska generalna konferencja pracy ogłosiła na dzień 29 lipca jednogodzinny strajk powszechny w całym kraju, jako protest przeciwko warunkom pokojowym uchwalonym na konferencji paryskiej.

CIEKAWE WYKOPALISKA ARCHEOLOGICZNE

MOSKWA (PAP). — W czasie prac wykopaliskowych. prowadzonych przez Instytut Archeologii Radzieckiej Akademii Nauk odnalezione zostały we wsi Usatowa pod Odessą pozostałości starożytnego miasta. W czasie badań archeologicznych w okolicy wsi Ilinek pod Odessą odnaleziono miejsce pobytu człowieka jaskiniowego. Zachowały się tam jeszcze szczątki sprzętu domowego człowieka jaskiniowego. topory. resztki skór zwierzęcych, olbrzymie pałki kamienne.

Akcja odbudowy wsi postępuje naprzód

WARSZAWA (PAP). — Na cele odbudowy wsi Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów przyznał na rok 1946 kredyt gotówkowy w wysokości **1.650.000.000 złotych** oraz towary w postaci **1½ miliona m³ drzewa.** Akcja odbudowy masowych zniszczeń na wsi jest prowadzona pod kątem przywrócenia zdolności produkcyjnej gospodarstwom rolnym. W związku z tym na pierwszy plan wysunięta została sprawa budowy budynków dla inwentacja żywego.

Akcja odbudowy wsi napotyka w terenie na pewne trudności. Trudności te wypływają w znacznej mierze z ogromu zniszczeń, które dotknęły m. in. w poważnym stopniu lasy. Na wielu terenach lasy są całkowicie wyniszczone. **Przejawia się tendencja przestawienia budownictwa wiejskiego z drewnianego na ogniotrwałe,** co powoduje zwiększenie zapotrzebowania na materiały budowlane.

Mimo trudności pomoc przy odbudowie 50 tysięcy budynków będzie zrealizowana.

WARSZAWA (PAP). — W Państwowej Fabryce Związków Azotowych w Chorzowie uruchomiono 4-ty piec karbidowy, wybudowany po wojnie w rekordowym czasie 68 dni. Piec zapalono na 16 dni przed przewidzianym terminem. **Dziennie wydajność pieca wynosi 50 ton karbidu.** Dzięki uruchomieniu nowego pieca wartość produkcyjna „Azotów" wzrosła o dalsze 6 milionów złotych.

Niemcom nie wolno wychodzić z domu

PRAGA (PAP). — W związku z wyjazdem prezydenta Benesza do ostrawskiego zagłębia węglowego tutejsze władze bezpieczeństwa wydały zarządzenie zabraniające ludności niemieckiej opuszczania mieszkań w dniach 16, 17 i 18 lipca w obrębie miasta Morawskiej Ostrawy.

*

BERLIN (PAP). — Kierownik niemieckiego zarządu finansowego w strefie radzieckiej dr. Honer w odczycie wygłoszonym na uniwersytecie berlińskim mówił o konieczności uzdrowienia finansów niemieckich i zapowiedział możliwość zastosowania środków bardzo drastycznych. — Jednym z nich miałoby być zamrożenie znajdujących się w obiegu marek, aby zapobiec możliwości inflacji.

OGRANICZENIE OBIEGU MAREK OKUPACYJNYCH

BERLIN (PAP). — Od 15 lipca wszystkie zakupy w wojskowych sklepach amerykańskich. kantynach i barach mogą być dokonywane przez personel wojskowych i cywilnych władz okupacyjnych jedynie za dolary amerykańskie. Administracja wojskowa wydała wszystkim Amerykanom i współpracownikom amerykańskim specjalne książeczki kuponowe, za które płaci się dolarami. Zarządzenie to, które wywołało wielkie niezadowolenie wśród żołnierzy amerykańskich, zostało spowodowane chęcią ograniczenia obiegu marek alianckich, przede wszystkim wśród pracowników amerykańskiego zarządu wojskowego.

PIERWSZE POSIEDZENIE LIGI PRAW NARODÓW

PARYŻ (PAP). — Na pierwszym posiedzeniu Ligi Praw Narodów. które odbyło się w środę wieczór w Paryżu, przemawiały: księżna Atol, przewodnicząca Ligi Wolności Europejskiej. Elma Daugerfield. Richard Stokes i deputowany paryski Pierre Bourdon.

Koniec kryzysu gabinetowego na Węgrzech

BUDAPESZT. 18. 7. — Węgierski kryzys gabinetowy zakończył się. **Członkowie wszystkich partyj, wchodzących w skład rządu koalicyjnego, porozumieli się co do stanowiska wobec projektu traktatu pokojowego ze sprzymierzonymi, zaproponowanego przez Wielką Czwórkę.** Skład gabinetu prawdopodobnie nie ulegnie żadnej zmianie.

Rząd węgierski uchwalił wczoraj, że **z dniem 1 sierpnia b. r. zostanie wprowadzona na Węgrzech nowa waluta.**

ZJAZD MIĘDZYNARODOWEJ FEDERACJI KOBIET

PRAGA (PAP). — W jesieni b. r. odbędzie się w Paryżu zjazd Międzynarodowej Federacji Kobiet demokratek. W zjeździe wezmą m. in. udział delegacje organizacyj kobiecych Meksyku, Tunisu, Libanu. Chin, Brazylii i Ameryki.

TRASA PODRÓŻY LA GUARDII

NOWY JORK. — Dyrektor generalny UNRRA la Guardia przybył wczoraj do Casablanki. Trasa jego podróży po Afryce i Europie prowadzi przez Kair, Ateny, Rzym, Belgrad, Triest, Paryż, Monachium i Związek Radziecki. We wrześniu la Guardia weźmie udział w sesji UNRRA w Genewie.

Manifestacja przyjaźni polsko-jugosłowiańskiej

WARSZAWA (PAP). — W dniach od 14 — 17 b. m. odbył się w Belgradzie ogólno jugosłowiański kongres pracowników oświatowych. W kongresie wzięło udział ponad 1000 delegatów ze wszystkich związków pracowników kultury i oświaty — profesorowie. nauczyciele, literaci, artyści i t. d.

Na kongres przybyły delegacje: polska. czechosłowacka. bułgarska i albańska. W skład polskiej delegacji wchodzą przedstawiciele K. C. Z. Z. w osobach: Stanisława Kwiatkowskiego — członka prezydium K. C. Z. Z., Stefanii Czesznikowej — kierowniczki kulturalno-oświatowej K. C. Z. Z.. i Michała Kopcza Z W. P.

W chwili ukazania się polskiej delagacji w pięknej sali uniwersytetu w Belgradzie, gdzie odbywał się kongres. uczestnicy powstali z miejsc i żywiołowymi oklaskami manifestowali swoje uczucia. Powtórzyło się, to. gdy przewodniczący polskiej delegacji Kwiatkowski wszedł na mównicę, by wygłosić powitalne przemówienie.

ŚLĄSK NA ODBUDOWĘ WARSZAWY

WARSZAWA (PAP). — Śląsko-dąbrowski wojewódzki komitet odbudowy Warszawy zebrał dotychczas sumę **41 milionów zł** w gotówce na odbudowę Warszawy. Niezależnie od tego wysłano ze Śląska cały szereg darów dla Stolicy w naturze.

WZROST PRODUKCJI KOKSU I BRYKIETÓW

WARSZAWA (PAP). — W maju b. r. wyprodukowano w Polsce **284.000 ton** koksu, co w porównaniu do **264.000 ton** wyprodukowanych w kwietniu, stanowi wzrost o **7,6%.** Produkcja koksowni, prowadzonych w ramach przemysłu węglowego, wynosiła w maju **184.000 ton,** koksowni hutniczych **77.000 ton,** koksowni Zjednoczenia Przemysłu Chemicznego **24.000 ton.** Brykietownie przemysłu węglowego wyprodukowały w maju **45.000 ton** brykietów (w kwietniu 44.000 ton).

ECHA ZBRODNI KIELECKIEJ

WARSZAWA (PAP). — Z inicjatywy wojewody łódzkiego Dąb-Kocioła odbyła się konferencja przedstawicieli urzędów. instytucyj, partyj i stowarzyszeń oraz Wojska Polskiego. Wydano odezwę do społeczeństwa łódzkiego. skierowaną przeciwko przejawom nienawiści rasowej.

Rezolucję potępiającą zbrodnię kielecką powzięli pracownicy Centralnego Zarządu i Central Handlowych Przemysłu Skórzanego w Łodzi oraz Oddział Związku Uczestników Walki Zbrojnej we Wrocławiu.

Demokratyzacja Japonii

MOSKWA (PAP). — Komentując wzmocnienie sił reakcji w Japonii, korespondent pisma „Krasnaja Zwiezda" Alin pisze: „Zbędnym jest dowodzić, że zadania sojuszników w Japonii nie mogą być spełnione bez zdecydowanej i ścisłej demokratyzacji Japonii i bez obalenia sił koncernu „Zaibatsu".

Ekonomiczne i polityczne życie Japonii, **odrodzone demokratycznie, dopiero się rozpoczęło i wymaga konsekwentnego poparcia ze strony mocarstw, które wzięły na siebie zadanie zniszczenia japońskiej agresji.** Jednakże amerykańskie władze okupacyjne uważają demokratyzację Japonii za okres już miniony i popierają reakcję. Polityka taka spotyka się z krytyką nawet w strefie amerykańskiej. „New York Herald Tribune" stwierdza, że Mac Arthur obrał fałszywą drogę. W interesie bezpieczeństwa narodów i pokoju na Dalekim Wschodzie leży konieczność uniemożliwienia praktyk **podtrzymujących reakcję w jej antydemokratycznych czynach. Ścisłe wykonanie warunków deklaracji poczdamskiej, które podkreśla konieczność usunięcia militaryzmu z życia Japonii i potrzebę jej demokratyzacji, jest zadaniem mocarstw, którym zależy na ostatecznym zlikwidowaniu imperialistycznej agresji Japonii.**

Federacja — naturalną strukturą Niemiec

1. Plan Bevina

Plan Bevina w sprawie przyszłości Niemiec ma doniosłe znaczenie nie tylko dla Niemiec, lecz i dla każdego z sojuszników oraz dla pokoju świata.

Plan ten przewiduje przekształcenie Rzeszy na szereg sfederowanych krajów, w znacznej mierze suwerennych, podlegających federacyjnemu parlamentowi w radzie. Władza tej rady będzie kontrolowana przez Narody Zjednoczone, rozwijając się stopniowo, będzie jednak stale ograniczana dla uniemożliwienia przyszłej centralizacji i koncentracji władzy na niekorzyść suwerennych krajów, członków federacji.

Rada ta, krótko mówiąc, będzie miała władzę łączącą, a nie dominującą. W przeciwieństwie do innych państw federacyjnych nie będzie ona miała prawa rozkazywać (np. w zakresie przygotowań wojennych czy mobilizacji) krajom — członkom.

Praktyczne przeprowadzenie tego planu, który ma dotychczas postać krótkiego szkicu, polegać będzie na stworzeniu siedmiu, względnie w razie zgody Rosji, dziewięciu lub dziesięciu państw (krajów — „Länder“), każdy o 6 — 10 milionów mieszkańców. W strefie brytyjskiej uchwalone zostałyby:

A. PAŃSTWO FRYZYJSKIE, obejmujące Szlezwik — Holsztyn oraz wszystkie miasta hanzeatyckie: Hamburg, Bremę i Lubekę wraz z wybrzeżem i zapleczem tych miast.

B. Rekonstytuowany HANOWER, mniej więcej w granicach królestwa zaanektowanego przez Bismarcka w r. 1866 z włączeniem małych dawnych księstw: Brunświku i Lippe.

C. PAŃSTWO WESTWALSKIE lub NADRENII — RUHRY, obejmujące obszar głównie przemysłowy, aż po granicę Holandii i Belgii.

W strefie amerykańskiej trzy analogicznej wielkości i znaczeniu kraje już zostały stworzone:

D. WIELKA HESJA, ze starym miastem koronacyjnym Frankfurtem, jako centrum.

E. PAŃSTWO SZWABSKIE, obejmujące: Wirtembergię i północną część Badenii.

F. BAWARIA, w dawnych historycznych granicach.

G. Nieco mniej jednorodna strefa, okupowana obecnie przez Francję obejmująca Palatynat, część płd. Nadrenii i Badenii, stać się może siódmym państwem, którego jednoczącym elementem byłaby ludność, w przeważającej mierze frankońska.

2. Uzasadnienie historyczne

Jest to dobry plan. Nie jest on całkiem nowy, w rzeczywistości jest to historyczna, naturalna forma politycznego ukształtowaina Niemiec.

Aż do dojścia do władzy przez Hitlera, żaden władca, żaden nacisk gospodarczy, czy inny, nie przekształcił Niemiec w centralistyczne państwo, podobne do Francji czy W. Brytanii. Większość obiektywnych badaczy historii przyzna, że pozytywne wartości Niemiec, ich współudział w rozwoju ludzkości w przeszłości, były wynikiem właśnie tej wielorakości dynastycznych, szczepów, regionalnych obszarów samodzielnych, współzawodniczących między sobą.

Korzenie ich sięgają do najdawniejszych teutońskich form organizacyjnych — szczepów, z których każdy wybierał swego Herzoga - księcia, jako przywódcę w wojnie. Przetrwały one przez wieki średnie, wśród walki książąt, rządzących krajami, przeciw swemu suwerenowi, cesarzowi Świętego Cesarstwa Rzymskiego.

Aż do czasów, kiedy Hohenzollernowie — W. Elektor w XVII w. i Fryderyk W. w XVIII w. — wywalczyli sobie faktyczną niezależność i równość z nimi. Habsburgowie posiadali jedynie ambicję, być wybierani jako primus inter pares na kierowników niemieckiej federacji suwerennych państw.

Gdy Bismark, budowniczy drugiego, niemiecko-pruskiegi cesarstwa, stworzył jego konstytucje, była to znowu federacja z królem Prus, jako jej dziedzicznym przewodniczym. Warto podkreślić, że „żelazny kanclerz“ wyraźnie ujmował sprawę ściśle federacyjnej podstawy Rzeszy.

„Te partykularne nici przenikające Niemcy we wszystkich kierunkach — powiedział on w kwietniu 1869 r. — powodują, że Niemcy czują się dobrze jedynie wewnątrz małych obszarów. Partykularyzm ten jest przyczyną słabości, lecz równocześnie i rozkwitu Niemiec. Jej małe ośrodki spowodowały, że ogólny poziom dobrobytu i wykształcenia są w Niemczech takie, jakie trudno znaleźć w centralnie zorganizowanych krajach“.

Dlatego też Bismarck nawet nie próbował zniszczyć owych „Reservatsrechte“, suwerennych praw federacyjnych krajów.

Aż do roku 1918 prawa te, stopniowane zależnie od wielkości i zasobów 25 suwerennych monarchii i republik, obejmowały władzę wojskową, podatki i monopole, komunikację pocztową, kolejową i telegraficzną, prawo emisji specjalnych banknotów i znaczków pocztowych oraz pełną swobodę organizowania własnego systemu wychowawczego i kulturalnego.

Bawarczycy, prawie że bez złośliwości, używali terminu „Saupreussen“, świńscy Prusacy. Pewna głośna komedia hamburska zawsze wywoływała śmiech na widowni, gdy hansetycki senator, przerażony wiadomością, że narzeczony jego córki pochodzi z Berlina, pociesza się uwagą: „Ostatecznie jednak każdy człowiek musi się gdzieś urodzić“. W wielu domach nadreńskich i westfalskich wisiał portret cesarskiej pary austriackiej, określany jako „cesarz“ w przeciwieństwie do „świeżych przybyszów“ z Berlina.

Przez cały czas półwiekowego trwania imperium Bismarcka zachowało ono charakter federacji suwerennych państw rywalizujących ze sobą w zdrowy sposób.

3. Zgubny wpływ Prus

Ta tradycyjna zasada została w rzeczywistości osłabiona, choć nigdy nie złamana, przez fakt ogromnej przewagi siły i wielkości Prus, które w 1815 i 1866 r. pochłonęły większość zachodnich państw niemieckich. Zabezpieczenie stanowiła jednak Rada Związkowa (Bundesrat), dzierżąca prawdziwą zwierzchność Rzeszy, w której Prusy posiadały jedynie 17 na 58 konstytucyjnych głosów.

Prusy wycisnęły jednak swe piętno na Niemczech. Dokonały tego przez powolne i systematyczne przenikanie elementów pruskich lub szkolonych w Prusach do administracji, nauki i instytucyj gospodarczych. Unikano otwartych ataków na ściśle federacyjny charakter Rzeszy. Rewolucja 1918 r. aczkolwiek usunęła suwerenów, nie wiele zrobiła przeciw suwerenności. Republika niemiecka pozostała federacją, tak, jak było nią Cesarstwo.

Wrodzona równowaga, jaką zawiera ten system, natchnęła mnie do opublikowania w r. 1940 memoriału w sprawie reorganizacji Niemiec, zatytułowanego „Exit Prussia“. Zawarty w nim podział na okręgi szczepowe — z wykluczeniem Prus w ich fryderycjańskich granicach — pokrywają się w znacznej mierze z tym, jaki zastosowali już Amerykanie w swej strefie, a który projektuje obecnie Bevin.

Z proponowanych tam krajów szczepowych Turyngia i Saksonia są obecnie w ręku Rosjan, co może spowodować konieczność zwrócenia się do czynników sowieckich, dla uzyskania pozwolenia włączenia ich oraz tego, co pozostało z Brandenburgii i Pomorza do tak zrekonstruowanej, federacyjnej Rzeszy.

Przy ujednoliconym systemie gospodarczym tak silnym tylko, jak to będzie potrzebne, wszystkie dążności i niebezpieczeństwa dawnej sprusaczonej wersji skonfederowanych Niemiec powinny zniknąć.

4. Cztery korzyści

Wartościowe, historyczne, etniczne, kulturalne, czy nawet gospodarcze dążności wrodzone tym naturalnym jednostkom terytorialnym, mogłyby zostać ponownie rozwinięte i zabezpieczone, zaś odbudowa Niemiec, ważna dla świata i mocarstw okupujących, ponoszących obecnie nieznośne ciężary i odpowiedzialność, *mogłaby zostać przyśpieszona o lata, być może dziesiątki lat.*

Uzyskałoby się w ten sposób conajmniej cztery wyraźne korzyści:

1) Ograniczyłoby to do minimum możliwość, że tego rodzaju histeria zbiorowa, jaka była stworzona i wykorzystywana przez hitlerowców, znów zapanuje nad narodem niemieckim. Sprawiedliwa wolność, udzielona każdemu z krajów, zabezpieczająca ich właściwości regionalne i narodowościowe, zebezpieczałaby równowagę wewnątrz Niemiec jako całości.

2) Usunęłoby to niebezpieczeństwo dyktatury mniejszości udającej większość, narzucającej swe cele elementom mniej dynamicznym — *przeważnie bardziej kulturalnym, a więc mniej jednostronnie myślącym.*

3) Ułatwiłoby to nawrócenie czy powrót Niemiec do demokracji. Sensu i zastosowania demokracji trudno nauczyć się odrazu niejednolitej masie blisko 70-milionowej. Trzeba tę naukę rozpocząć wewnątrz mniejszych, możliwie jednolitych jednostek terytorialnych.

4) Odbudowa zyskałaby niewątpliwie na takiej organizacji federacyjnej. Popełnione omyłki byłyby mniej tragiczne w skutkach, ograniczone do pojedyńczego federacyjnego kraju. Postęp zaś osiągnięty przez jeden wyszedłby na korzyść wszystkim, idącym za jego przykładem.

Jest jedną z ironii historii, że temu zbawiennemu i naturalnemu ustrojowi Niemiec, proponowanemu obecnie przez socjalistycznego ministra brytyjskiego, przeciwstawiali się tylko socjaliści niemieccy, aż do czasu, gdy zostali zniszczeni przez Hitlera, dla jego własnych celów niewolnictwa państwowego i podboju świata. Katolickie Centrum, większość konserwatystów, grupy narodowościowe (Hanowerczycy, Alzatczycy, Polacy i Duńczycy) popierali federalizm, który przedstawiał bogactwo i siłę twórczą Niemiec sprzed pruskich czasów...“

Polacy z Tanganiki do Premiera

WARSZAWA (SAP). — Premier Osóbka Morawski otrzymał z Kigomy w Tanganice (Brytyjska Afryka Wschodnia) bardzo wymowne pismo, które brzmi:

„W wykonaniu uchwały członków Koła Związku Patriotów Polskich w Kigomie, Tanganika, na Wasze ręce, Obywatelu Premierze, składamy wyrazy hołdu, uznania i podziwu dla prac Rządu Jedności Narodowej. Oświadczamy, że mimo represji i prześladowań ze strony faszystowskiej reakcji emigracyjnej, stać będziemy wiernie na straży polskich zdobyczy demokratycznych, które uzyskał tak w polityce wewnętrznej, jak i zagranicznej Rząd Jedności Narodowej.

Od 6 miesięcy czekamy na transport do kraju. Prosimy Was, Obywatelu Premierze, byście nam dopomogli do wzięcia udziału w dziele odbudowy wolnej demokratycznej Polski.

Przesyłamy równocześnie odpis jednej z naszych skarg na traktowanie nas przez polską reakcję.“

*

Skarga ta została złożona na ręce gubernatora Tanganiki. Wynika z niej, iż stanowiska kwatermistrza, lekarza, magazyniera i personelu biurowego w ich obozie obsadzone są przez zdeklarowanych emigrantów. Towarzystwo to, jak głosi skarga, wszelkimi sposobami stara się obrzydzić życie repatriantom, traktując ich jako najgorszy element. Skarga podkreśla, iż działalność wymienionych osób, urzędników na służbie brytyjskiej, sprzeczna jest z podstawą oficjalną rządu brytyjskiego w sprawie ułatwienia Polakom powrotu do kraju.

Bilans akcji świadczeń rzeczowych

Ponad pół miliona zł otrzymali rolnicy w formie premii

WARSZAWA (SAP). — W związku z zakończeniem akcji premiowania gotówkowego obowiązkowych dostaw zbóż w maju b. r. dokonano obliczeń wydatkowanych na ten cel sum. Według danych otrzymanych do dnia 28 maja b. r. rozprowadzono na terenach dawnej Rzeczypospolitej około 350,5 milionów złotych, z czego największa kwota przypada na woj. poznańskie (123,5 miln. zł) oraz pomorskie (98 miln. zł). Na ziemiach odzyskanych rozprowadzono na ten cel 27 milionów złotych.

W ramach premiowania ziemniaków do jesieni zeszłego roku wydatkowano 209,4 miln. złotych przy 38,2 miln. złotych wypłaconych wiosną b. r.

Jeśli chodzi o premie towarowe, to według niekompletnych danych rozprowadzono ogółem 1.945.000 litrów nafty, 6.822 ton soli, 304 ton mydła, 7.965.000 pudełek zapałek, 3.663 ton cukru, 89.000 litrów wódki, 5.539 ton żelaza i wyrobów żelaznych oraz za 37.306.000 zł towarów tekstylnych.

Z akcji wymiany zboża na nawozy sztuczne uzyskano w okresie do 10 maja b. r. 12.300 ton zboża. *Poza tym sprzedano za* gotówkę 22.918,6 ton, a na skrypty dłużne 18.283 ton nawozów sztucznych.

Jeśli chodzi o ogólne wyniki świadczeń rzeczowych, to do dnia 30 maja b. r. zebrano 705.192 ton zboża (70,8% wymiaru rocznego); 985.349 ton ziemniaków (74% wymiaru rocznego).

AKADEMIA MORSKA POWSTAJE W SZCZECINIE

SZCZECIN, 18. 7. — Powstaje tutaj Akademia Handlu Morskiego i Zagranicznego. Akademia mieścić się będzie w gmachu dawnego gimnazjum niemieckiego.

Lombardo Toledano w Polsce

MEKSYK (PAP). — Lombardo Toledano przewodniczący Związków Zawodowych Ameryki Łacińskiej i wiceprzewodniczący Światowej Federacji Związków Zawodowych oświadczył po powrocie z Europy, korespondentowi PAP w specjalnym wywiadzie: „Zniszczenia Warszawy i innych miast w Polsce nie można opisać słowami. Naród polski cierpiał niesłychanie pod okupacją i zbrodnie faszystowskie, popełniane w stosunku do Polaków i Żydów, przekraczają wszystkie dotychczasowe opisy. Wśród ruin i świadectw niezmiernych ofiar znaleźliśmy naród pełny energii, zaufania we własne siły, zdolny pracować dla lepszego rozwoju Polski. Ustrój Polski jest istotnym i wiernym wyrazem prądów politycznych w kraju. Upaństwowienie przemysłu, oddanie ziemi chłopom i wszystko to, co charakteryzuje gospodarkę tego ustroju, zjednuje mu zwolenników nawet wśród grup przeciwnych. Przyjaźń z ZSRR jest najlepszą gwarancją niepodległości Polski, która w ciągu tylu lat narażona była na groźby ze strony Niemiec“.

Przegląd prasy

J. Em. Ks. Kardynał Hlond w początkach stycznia b. r. udzielił wywiadu przedstawicielowi Żydowskich Zrzeszeń Religijnych w Polsce:

„Cieszę się, że Pan mnie odwiedził. Niech Pan powtórzy swym siostrom i braciom słowa otuchy. W ich wielkiej tragedii i w dniach radosnych jestem Wam sercem bliski..“

Tak mówił Kardynał Hlond — pół roku temu. Cóż zmieniło się w światopoglądzie Jego Eminencji? Czyżby jakieś otrzymane dyrektywy? A jeśli tak, to skąd? Wydaje się to jakimś tragicznym nieporozumieniem, aby głowa kościoła Polskiego w momencie gdy kraj cały wstrząśnięty potwornymi wypadkami w Kielcach, czeka Jego głosu, że właśnie w tym momencie, gdy nie wystarczą ciepłe słowa rzucone w styczniu — Kardynał milczy.

Dziennik Polski z dnia 16 lipca b. r., Nr 192 podaje:

Onegdaj wniosła Liga na ręce ks. kardynała Hlonda prośbę o wystąpienie duchowieństwa przeciw zbrodniczym działaniom antysemickim. „Potworna zbrodnia pogromu w Kielcach uwidoczniła jaskrawo tragiczne skutki dotychczasowej bierności wielu naszych czynników moralno-społecznych wobec tak niepokojących objawów“ — czytamy w piśmie Ligi do ks. kardynała. — „W społeczeństwach Europy i Ameryki duchowieństwo chrześcijańskie wraz z Kościołem katolickim przoduje w walce z rasizmem i antysemityzmem, zgodnie z nieśmiertelnymi wskazaniami Wielkiego Papieża Piusa XI. U nas w tych tak ciężkich dla Polski chwilach, mimo dokonywających się rasistowskich zbrodni, brak głosu Jego Eminencji, jak i zbiorowego apelu Episkopatu, potępiającego zarówno zbrodnie rasistowskie, jak i zachęte do nich“.

Pismo Ligi kończy się słowami: „W poczuciu odpowiedzialności za młode pokolenie, chowane w atmosferze rasowo-wyznaniowej nienawiści, apelujemy goraco do Jego Eminencji, by zechciał wystąpić publicznie przeciw mordom i występkom, dokonywanym u nas na żydowskich współobywatelach. Nie wątpimy, że głos Jego Eminencji, Episkopatu Polskiego oraz nawoływania naszego duchowieństwa, przyczynią się skutecznie do powstrzymania zbrodni, deprawujących dusze narodowa i hańbiących imię Polski przed światem“.

Na głos ten czeka cała Polska.

Czeka Polska i czeka zagranica, na odpowiedź czy Kościół polski potępia antysemityzm?

W n. 193 Robotnika czytamy:

„Jak się okazuje, są ludzie, którym udało się przeniknąć poza tę zasłonę milczenia i wobec nich Kardynał Hlond ujawnił swe zdanie, prosząc jednocześnie, aby ani jedno słowo z jego oświadczenia nie dotarło do prasy polskiej..

Nie obciążając bynajmniej faszystowskiego podziemia za zbrodnię kielecką, Ks. Kardynał Hlond usiłuje jednocześnie rozmazać całą odpowiedzialność za antysemickie wybryki na cały naród polski...“

Nie jesteśmy wdzięczni za taką reklamę naszego narodu przed zagranicą. Myślimy, że tkwi w tym wszystkim jakieś tragiczne nieporozumienie, które tak dla dobra opinii Polski jak i opinii kościoła polskiego — zostanie wkrótce wyjaśnione.

Próba przewrotu politycznego w Guatemali

NEW YORK (RAP). — Prasa amerykańska powołując się na dzienniki wychodzące w Guatemali podała wiadomość o usiłowaniu dokonania przewrotu politycznego. Na czele spisku stali ci sami przedstawiciele reakcyjnego kierunku, którzy już w roku 1945 usiłowali obalić obecnego prezydenta, Arovalo. Rewolta została stłumiona, ponieważ armia opowiedziała się zdecydowanie po stronie prezydenta.

Rokowania w sprawie Palestyny

LONDYN (PAP). — Członkowie międzyministerialnej komisji amerykańskiej odbyli dłuższą konferencję z premierem Attlee. Rokowania między delegacją amerykańską i przedstawicielami rządu brytyjskiego w sprawie realizacji zaleceń komisji anglo-amerykańskiej potrwają prawdopodobnie 3-4 tygodnie.

Donoszą, iż nadzwyczajne posiedzenie komitetu wykonawczego „Jewish Agency“ zwołane na następny tydzień odbędzie się, nie jak poprzednio podane było w Paryżu, lecz w Londynie.

Narady odbędą się w obecności prof. Weitzmana i Dawida ben Guriona. Nadzwyczajna konferencja przedstawicieli gmin żydowskich w Anglii uchwaliła rezolucje, w której żąda natychmiastowego wpuszczenia 100 tysięcy Żydów do Palestyny. Komentarz oficjalny, który został ogłoszony w Londynie w związku z uchwałą amerykańskiej pożyczki dla Anglii podnosi, iż uznanie wymaganej większości dla uchwalenia tej pożyczki ma się do zawdzięczenia m. in. zmianie stanowiska kół żydowskich w Ameryce wobec sprawy pożyczki dla Anglii. Przewodniczący komisji dla spraw zagranicznych w kongresie amerykańskim, deputowany Bloom, złożył oświadczenie, iż upoważniony jest imieniem przywódcy Żydów amerykańskich Stephena Wise'a zadeklarować, że mimo poważnego konfliktu zaistniałego między Żydami i Anglią w sprawie Palestyny, Żydzi amerykańscy nie oponują przeciw udzieleniu Anglii pożyczki.

LONDYN (PAP). — W posiedzeniu, które odbyło się w Jerozolimie wzięli udział członkowie egzekutywy „Jewish Agency“ i żydowskiej rady narodowej w Palestynie. Posiedzenie odbyło się w gmachu Agencji Żydowskiej, który został opróżniony przez wojska angielskie. Na posiedzeniu tym obecny był zwolniony wiceprzewodniczący egzekutywy agencji rabin Fischmann. Trzej członkowie egzekutywy Shertok, poseł Izaak Grymbaum i dr. Bernard Josef pozostają nadal w więzieniu.

Rzeczpospolita Sławęcińska...

Jak polska młodzież spółdzielcza zakłada swoje państwo

Na Śląsku Opolskim, na drodze do Góry Św. Anny, wsławionej walkami powstańczymi o wolność prastarej ziemi polskiej, znajduje się miasteczko Sławęcice.

Ludność była zawsze polska. Ciężko szła Niemcom germanizacja tego miasta. Dziś, gdy przejeżdżamy przez Sławęcice słyszymy polskie słowa w okrzykach dzieci bawiących się w ogrodach.

— Czy to repatrianci?

— Skądże. Tu nie ma repatriantów. Tu mieszkają nasi bracia, którzy nie 6 lecz 12 lat cierpieli terror hitlerowski, a którzy teraz dopiero po kilku set latach niewol wrócili w granice Rzeczypospolitej.

Właśnie tu, na tym terenie postanowiono założyć Miasto Młodych. Zajmuje ono rozległą przestrzeń. Należy do obszaru Rzeczypospolitej sławęcińskiej również olbrzymi park z wielkim, ale mocno zniszczonym pałacem książąt Hohenlohe.

W stajniach pałacowych już rżą konie UNRRowskie, na pastwiskach widzimy krowy, które stanowią majątek ośrodka, w parku huczą młoty i siekiery. To buduje się kuchnie, warsztaty, magazyny.

Szereg domów na terenie Miasta Młodych otaczają rusztowania. Likwiduje się uszkodzenia wojenne.

Zwiedzamy ośrodek. Zarząd Miasta Młodych mieści się w wielkim, pięknym domu. Tu powstaje zalążek przyszłego państwa, przyszłej młodzieżowej Rzeczpospolitej Sławęcińskiej.

Będzie ona posiadała własny parlament, o którego jedno lub dwuizbowość walki jeszcze sie nie rozpoczęły, choć istnieje zamiar utworzenia senatu w skład którego weszli by przedstawiciele personelu wychowawczego i kierownictwa administracyjnego.

Parlament tworzy rząd. Niezależnie od tego istnieje już dziś siła zbrojna, którą jest hufiec Przysposobienia Wojskowego. Służba wojskowa jest powszechna. Warty z PW pełnią straż w parku, otaczającym pałac.

Przez środek miasta płynie kanał Chrobrego. Buduje się już przystań sportowa, po tym przyjdzie kolej na towarową. Twórcy Miasta Młodych planują uczynienie ze Sławęcic wielkiego centrum wytwórczego opartego na zasadach gospodarki spółdzielczej.

Obecnie już czynne są warsztaty budowlane, elektromonterskie, stolarnia, ślusarnia, zakład szewski, krawiecki, magazyny itp.

Nie zapomina się również o nauce. Czynna jest szkoła powszechna i uniwersytet ludowy. Od nowego roku szkolnego ruszą dalsze uczelnie niższe, średnie i zawodowe. W następnym etapie rozwoju ośrodka — zdradza nam tow. Beldoch projektuje się utworzenie kilku szkół wyższych.

Ośrodek istnieje zaledwie od tygodni. A jednak jest w nim już kilkuset młodych, którzy uczą się, pracują, zdobywają zawód i kształtują psychikę znajduje się w ośrodku kilkaset sierot po partyzantach, żołnierzach, powstańcach i ofiarach niemieckich obozów.

Inicjatywa młodych została poparta siłą woli. Uparli się i nie ustąpili. Nie ustąpią i dalej, aż nie zrealizują wszystkiego co zaprojektowali.

Inicjatywę rzucili Omturowcy, którzy jednak współpracują z młodzieżą innych organizacji. ZWMowcy, Wiciarze, Harcerze również przybywają do Miasta Młodych. Nie czyni się żadnych wyróżnień. Współpraca komitetu MOS w skład którego wchodzą przedstawiciele wszystkich związków młodzieżowych układa się idealnie.

Dzień spędzony w Rzeczypospolitej Sławęcińskiej pozostawił niezatarte wspomnienia. W istocie jest to coś niezwykłego, jak na polskie stosunki. Zresztą nie tylko polskie. Jak oświadczył tow. Min. Stańczyk delegat polski na ONZ, tego rodzaju ośrodek jest pierwszym w Europie. Spółdzielcza młodzież polska daje przykład innym narodom.

Kronika miejscowa

Komunikat Ligi Morskiej

Komitet Wykonawczy Obchodu Święta Morza przy Zarządzie Okręgu Ligi Morskiej w Częstochowie zawiadamia, że wszyscy obywatele, wyznaczeni bądź to przez oddziały Ligi Morskiej bądź też przez zakłady pracy do przeprowadzenia zbiórki ulicznej w dniach 21 i 22 b. m. proszeni są o przybycie w dniu 21 b. m. o godz. 8-ej rano do lokalu K. K. O. przy Al. N. M. Panny nr. 19. Obecność obowiązkowa. Jednocześnie prosimy kierowników poszczególnych oddziałów o przybycie w sobotę 20 b. m. o godz. 18 do lokalu K. K. O. zgodnie z postanowieniem powziętym na zebraniu z dnia 15 b. m.

Do Właścicieli nieruchomości i lokali sklepowych

Obywatelski Komitet Obchodu „Dni Morza" wzywa wszystkich właścicieli wzgl. administratorów, aby w dniach 21, 22 i 28 lipca b. r. udekorowali swe domy flagami o barwach narodowych, a kupcy w oknach od 21 — 28 lipca b. r. urządzili wystawy sklepowe w oparciu o motywy morskie.

Zbiórki uliczne w okresie „Dni Morza"

Obywatelski Komitet Obchodu „Dni Morza" podaje do wiadomości, że w okresie „Dni Morza" a w szczególności w dniach 21, 22 i 28 lipca b. r. odbędą się na terenie całego miasta zbiórki uliczne na odbudowę wybrzeża i urządzeń morskich oraz odbudowę floty morskiej.

Komitet wzywa wszystkie fabryki, urzędy, instytucje, organizacje społeczne i związki młodzieżowe, aby delegowały do przeprowadzenia wyżej wymienionej zbiórki od 5 do 20 osób.

Przedstawiciel względnie delegat fabryki zgłosi się z imienną listą uczestników zbiórki do Komunalnej Kasy Oszczędności po odbiór woreczków, znaczków i szpilek oraz po dyspozycje terenowe.

Wzywamy całe społeczeństwo do nieszczędzenia ofiar na cele morskie.

W każdym oknie nalepka!

Obywatelski Komitet Obchodu „Święta Morza" i Zarząd Okręgu Ligi Morskiej w Częstochowie posiada do sprzedania nalepki na okna w cenie 10, 20, 50 i 100 zł.

Nalepki te sprzedawane będą przez młodzież Harcerstwa Polskiego.

Pieniądze uzyskane z tego tytułu, będą użyte na cele związane z odbudową gospodarki morskiej.

Specjalnie upoważnieni delegaci w okresie trwania „Dni Morza" odwiedzać będą przedsiębiorstwa przemysłowe i handlowe, instytucje, fabryki, zakłady rzemieślnicze i t. p.

Obywatelski Komitet Obchodu „Dni Morza" zwraca się z gorącym apelem do społeczeństwa o poparcie i życzliwy stosunek do usiłowań Ligi Morskiej przez nabywanie wyżej wspomnianych nalepek.

Niech w każdym oknie widnieje nalepka z napisem „Święto Morza 1946", aby dać wyraz zdecydowanej woli całego społeczeństwa polskiego w zjednoczeniu się przy morzu.

Zebranie Tow. Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

W dniu 20.VII 1946 r. o godz. 17-tej po południu w sali Powiatowej Rady Związków Zawodowych, II Aleja 43, odbędzie się zebranie członków i sympatyków Towarzystwa Przyjaźni Polsko Radzieckiej w Częstochowie. Sprawy bardzo ważne, prosimy o punktualne i liczne przybycie.

Wczasy dla nauczycieli

Ministerstwo Oświaty zorganizowało nowe wczasy w Krynicy, Busku-Zdroju, Wiśle i Głuchołazach nad Nysą. Podania należy składać do 20.VII b. r. przez Oddział Grodzki Związku Nauczycielstwa Polskiego w Częstochowie.

Apel Pol. Związku b. Więźniów Pol.

Związek b. Więźniów Pol. Hitl. Więzień i Obozów Koncentracyjnych, Koło na pow. i m. Częstochowę, wzywa wszystkich b. więźniów uczęszczających do szkół średnich, zawodowych i wyższych, oraz mających zamiar rozpocząć naukę z nowym rokiem szkolnym, do rejestrowania się w Sekretariacie Koła, przy ul. Kopernika 6, codziennie (oprócz niedziel i świąt) w godzinach od 17 do 19 w terminie do dnia 1 sierpnia b. r.

Ostatni hołd poległemu na posterunku

W dniu 18 bm. w godzinach przedpołudniowych odbył się pogrzeb funkcjonariusza M. O. ś. p. Józefa Nicponia, poległego od kuli bandyty w dniu 15 b. m. na drodze Gwiazdowo-Koziegłowy.

Kondukt żałobny poprzedzały poczty sztandarowe partyj politycznych, kompania honorowa M. O. Przed trumną oficer M. O. niósł krzyż walecznych i krzyż zasługi, którymi odznaczony był Zmarły. W pogrzebie wzięli udział przedstawiciele władz z wiceprezydentem miasta ob. Federakiem na czele, wojska i partyj politycznych, oraz liczni mieszkańcy naszego miasta.

Ś. p. Józef Nicpoń położył w czasie okupacji niemieckiej wielkie zasługi dla polskiego Ruchu Oporu, walcząc w szeregach Armii Krajowej.

Komunikat P. C. K.

„Prosimy osoby wyżej wymienione o zgłoszenie się do tutejszego biura PCK Aleja Wolności 29 o godz. 8-ej celem odebrania formularzy zagranicznych":

1. Biedałowa Elżbieta, Częstochowa, Aleja 32; 2. Cesarz Feliks, Częstochowa, Warszawska 5; 3. Chyla Antoni, Waros, gm. Popów, pow. Częstochowa; 4. Drzewiecki Stanisław, wieś Kostuzyna 18 koło Częstochowy; 5. Dressler Zofia, wieś Pajęczno koło Radomska; 6. Gelbard L., Częstochowa, Aleja Wolności 19; 7. Grodzińska Natalia, Częstochowa, ul. Wilsona 34; 8. Jankowska Marianna, Częstochowa, klasztor Paulinek; 9. Kapuścik Marianna, wieś Praszczyki, koło Częstochowy; 10. Konfederak Helena, Liszka koło Częstochowy; 11. Nebiałek Stanisława, Wyczerpy Górne, poczta Rudniki; 12. Ozięblała Ignacy, wieś Rybno koło Częstochowy; 13. Rudnicki Stanisław, Częstochowa, ul. Sabinowska 68; 14. Rogus Maria u p. Jankowskiej, Częstochowa, ul. Wieluńska 18; 15. Pytlewska Wiesława, Częstochowa, ul. Kilińskiego 10; 16. Sobczyk Zofia, Częstochowa; 17. Tomkiewicz Maria, Koniecpol koło Częstochowy; 18. Watała Edward, Częstochowa, Aleja Wolności 13 m. 24; 19. Wolski Jan, Częstochowa, ul. Śniadeckich; 20. Złuta Jakób, Częstochowa.

Sąd Specjalny zbiera wiadomości o Alicji Lucynie Przybylla z domu Brędzel

Prokuratura Specjalnego Sądu Karnego w Warszawie, Ekspozytura w Częstochowie, wzywa wszystkie osoby, mające konkretne informacje o działalności na szkodę Państwa Polskiego i ludności cywilnej polskiej w okresie okupacji niemieckiej Alicji-Lucyny Przybylla z domu Brędzel, ur. 10. II. 1916 r., córki Jana i Janiny z d. Waloch, b. funkcjonariuszki policji niemieckiej w Częstochowie, do zgłoszenia się do Prokuratury (Czestochowa, ul. Sobieskiego 7, pokój Nr. 206) w godzinach od 9 do 11.

Nocne dyżury aptek

W tygodniu od 15 do 21 b. m. dyżurują następujące apteki:

Z. Szostakiewicz — plac Daszyńskiego nr. 6;
A. Włosiński — ul. 7 Kamienic nr. 7;
J. Rupprecht — ul. Narutowicza nr. 170 tylko od godz. 8-ej do 17-ej.

Z życia kulturalnego

Repertuar Teatrów Miejskich

Sala duża

„Gdzie diabeł nie może" — komedia w 3 aktach R. Niewiarowicza dla pracującej inteligencji.

Dziś w piątek 19 b. m. o godz. 19.15 komedia w 3 aktach Romana Niewiarowicza p. t. „Gdzie diabeł nie może". Obsada premierowa.

Reż. B. Orlińskiego. Oprawa sceniczna Wł. Wagnera.

Przedstawienia te zostały częściowo zakupione przez Wydział Oświaty i Kultury Zarządu Miejskiego **dla pracującej inteligencji.**

Pozostałe bilety do nabycia w kasie Teatru od godz. 14-ej do rozpoczęcia przedstawień. Tel. kasy 21-61.

Sala Kameralna

„MURZYN"

komedia w 3 aktach Jerzego Szaniawskiego.

Dziś w piątek 19 b. m. o godz. 19.15 komedia w 3 aktach Jerzego Szaniawskiego p. t. „Murzyn".

Reżyseria E. Glińskiego. Oprawa sceniczna Wł. Wagner.

Kasa Teatrów czynna od godz. 10 do 12 i od 14 do rozpoczęcia przedstawień. Tel. kasy 21-61.

—o—

Z ostatnich wydawnictw

„Łużycom wolność"

Duże zainteresowanie obudziła w ostatnim czasie sprawa Łużyc, najmniejszego narodu słowiańskiego, słowiańskiej wyspy w morzu germańskim, która mimo bijących w nią fal wynaradawiającego ucisku przetrwała do naszych czasów. Łużyce chcą się wyzwolić obecnie spod panowania niemieckiego, czy to jako samodzielne państewko, czy w połączeniu z Czechami lub z Polską. Zabiegi działaczy łużyckich znajdują współczujące zrozumienie szczególnie wśród narodów słowiańskich. Społeczeństwo polskie z sympatią patrzy na bratni naród Serbów Łużyckich, do którego geograficznie zbliżyła nas teraz granica na Odrze. Sympatia ta jednak nie ma mocnego oparcia w bliższej znajomości Łużyc: ich życia, ich dziejów, ich historycznych związków z Polską. Braki te wypełni znakomicie 80-o stronicowa książka p. t. **„Łużycom wolność"**! Jest to praca zbiorowa, której poszczególne rozdziały oświetlają wszechstronnie problem łużycki. Opracowania te wyszły spod piór zarówno wybitnych uczonych, jak **prof. dr J. Kostrzewski, prof. dr B. Stelmachowska**, znanych działaczy prołużyckich w Polsce: **red. T. Powidzkiego** (który zredagował też całość i zaopatrzył zbiorową pracę wstępem), **A. Matyniaka, P. Dudzika**, wreszcie młodego uczonego łużyckiego **A. Nawki.** Wydana b. starannie, z ilustracjami, w barwnej obwolucie, skomponowanej przez art. mal. A. Muellera, nakładem „Wydawnictwa Zachodniego" w Poznaniu, książka stanowi cenny wkład do skromnej dotychczas u nas literatury prołużyckiej.

—o—

Łańcuch ofiar na kolonie letnie Bank „Społem" konto 265

Ob. Maria Prażmowska odpowiadając na wezwanie ob. Dyderskiego Romana wpłaca zł. 500 i wzywa do dalszego podtrzymania łańcucha ofiar: ob. ob. Pawła Wylężałka i Zygmunta Jurdzińskiego.

—o—

Zabawa Tow Przyjaciół Żołnierza

Towarzystwo Przyjaciół Żołnierza urządza dnia 20 lipca b. r. w salach Hotelu „Polonia" wielką zabawę taneczną. Początek o godz. 9-ej. Przygrywać będzie orkiestra wojskowa.

Bilety wejścia dla pań 70 zł. dla panów 100 zł. młodzież 50 proc. zniżki.

Program uroczystości 22 lipca

21. VII.

W przeddzień Święta, o godz. **20-ej**, nastąpi zbiórka wszystkich delegacyj z wieńcami **na Pl. Stalina.**

W programie przewidywany jest **capstrzyk** oraz **składanie wieńców.** Delegacje udadzą się na Rynek Wieluński, gdzie złożą wieńce na Miejscu Straceń. Następnie złożą wieńce na Grobie Nieznanego Żołnierza. Tam też odbędzie się Apel Poległych: żołnierzy W. P., uczestników walki zbrojnej, M. O. i innych.

Delegacje udadzą się następnie na Plac Stalina, aby złożyć wieńce pod pomnikiem Tankisty oraz na Plac Daszyńskiego, gdzie wzniesiono ostatnio pomnik II Dyw. Gwardyjskiej.

Na Placu Daszyńskiego pochód zostanie rozwiązany.

Organizacje proszone są o uzgodnienie z Miejskim Urzędem Inform. i Propagandy, możliwie jak najszybciej, miejsca składania swych wieńców.

22. VII.

Dnia 22 lipca zbiórka nastąpi na placu pod Jasną Górą o godz. **9,30.**

O godz. **10-ej** zostanie odprawiona Msza św., po czym organizacje ustawią się do defilady w następującym porządku:

1) Wojsko Polskie, 2) organizacje pod bronią, 3) Straż, 4) organizacje mundurowe (b. wojskowi) — bez broni, 5) organizacje młodzieżowe, 6) przedstawiciele Władz, 7) sztandary partyj politycznych z delegacjami, 8) partie polityczne, 9) Stowarzyszenie Kupców, 10) Stowarzyszenie Przemysłowców, 11) cechy rzemieślnicze, 12) związki społeczne (jak Liga Kobiet, T. P. Ż. i in.) 13) Pow. Rada Związków Zawodowych, 14) delegaci górników, 15) kolejarze, 16) włókniarze, 17) metalowcy, 18) samorządowcy, 19) państwowcy, 20) Związek Pracowników Dróg Kołowych, 21) Zw. Chemiczny, 22) Zw. Budowlany i Zw. Leśników, 23) Zw. Pracowników Przemysłu Poligraficznego, 24) Zw. Prac. Sądowych i Prokuratury, 25) Zw. Pocztowców, 26) Zw. Skarbowców, 27) Zw. Prac. Spółdzielczości, 28) Zw. Bankowców, 29) Zw. Spożywców, 30) Zw. Dozorców, 31) Zw. Kelnerów i t. d.

Defilada odbędzie się Aleją w prawo.

O ile przybędą z Kładzka przedstawiciele pułku piech. W. P., stacjonującego przed wojną w Częstochowie, zostanie im wręczony, przechowywany dotąd sztandar tego pułku. Przewidziane jest także udekorowanie tych, którzy sztandar przez czas okupacji przechowywali.

W godzinach popołudniowych odbędzie się w Teatrze Miejskim uroczysta Akademia, na której program złoży się część oficjalna oraz część artystyczna.

W poszczególnych dzielnicach miasta odbędą się akademie lokalne w świetlicach fabrycznych.

„Dni" Morza 21-28 lipca 1946 r.

Decyzją Prezydium Krajowej Rady Narodowej „Dni Morza" i „Święto Morza" przypadające, jak zwykle od 23-30 czerwca zostały — wyjątkowo w tym roku — przesunięte na okres od 21 — 28 lipca br.

Program obchodu „Dni Morza" w Częstochowie

21 lipca, niedziela — Zbiórka uliczna, godz. 9.30 Nabożeństwo na dużym kościele na Jasnej Górze. W nabożeństwie biorą udział, Przedstawiciele Władz, Org. Społeczne, Urzędów, Organizacji Politycznych, Zw. młodzieżowych, Zw. Zawodowych oraz wszyscy mieszkańcy miasta Częstochowy.

Godz. 12 — Akademia w Teatrze Miejskim **Wstęp wolny.**

Godz. 14.30 — Wielka zabawa ludowa Ligi Morskiej na Pływalni Miejskiego Ośrodka W. P. i P. W.

22 lipca, poniedziałek — zbiórka uliczna.

28 lipca, niedziela — zbiórka uliczna.

Godz. 15.00 Zabawa Ligi Morskiej w Parku 3-go Maja. Wszystkie inne imprezy organizowane w dniach od 21 — 22 lipca br. włącznie, przeznaczą pewien procent dochodów na odbudowę portów i stoczni morskich.

Komitet Wykonawczy Obchodu Święta Morza w Częstochowie.

Akademia Morska

W dniu 21.VII br. o godz. 12-ej odbędzie się uroczysta Akademia z okazji „Święta Morza"

Komitet Obywatelski „Dni Morza" prosi przedstawicieli Władz Urzędów, Organizacyj Politycznych i młodzieżowych, Związków Zawodowych, Organizacji Społecznych oraz wszystkich mieszkańców miasta o wzięcie, jak największego udziału w Akademii.

„Święto Morza — Świętem Młodzieży Polskiej"

Kronika m. Radomska

Nowe władze Komitetu Miejskiego Opieki Społecznej

Na Walnym Zebraniu Komitetu Miejskiego Opieki Społecznej w Radomsku, przy udziale 40 członków, reprezentujących przedstawicieli różnych organizacyj, i instytucyj, dokonano wyboru nowych władz Komitetu. W skład weszli: Ob. St. Kucharski — prezes, ks. kan. Jankowski — wiceprezes, ob. Jadwiga Jaśkiewicz — sekretarka, ob. St. Kosiniewicz — skarbnik, oraz członkowie ob. ob. R. Kucharski, E. Kubiak. J. Ciesielski. Na zastępców wybrano: ob. ob. B Bruszczyńskiego, W. Mike, M. Rochowskiego, J. Matuszewskiego, Grabarczykowa. M. Marciniaka, J. Bobrasa. Do Komisji Rewizyjnej weszli: ob. ob. B. Stefańczyk, Cz. Sikora, J. Sułek. Na zastępców wybrano ob. ob.: St. Siemieńskiego, W. Fabianiego. B. Muszyńskiego.

Dyżury nocne lekarzy w m-cu lipcu

Dr Malinowski, ul. Piłsudskiego 23 w dniach: 1, 5, 9, 13, 17, 21, 25, 29.

Dr Tarando, ul. Rolna 53 w dniach: 2, 6, 10, 14, 18, 22, 26, 30.

Dr Sobrański, ul. Plac 3 Maja 2 w dniach: 3, 7, 11, 15, 19, 23, 27, 31.

Dr Kucharski, ul. Rejmonta 39 w dniach: 4, 8, 12, 16, 20, 24, 28.

Dyżury nocne aptek

W tygodniu od 15 do 20 b. m. dyżuruje apteka — Spoz., ul. Limanowskiego 2.

Sport

Uwaga, sędziowie piłkarscy!

WSS wzywa wszystkich sędziów piłkarskich do stawienia się na Stadionie Miejskim w piątek 19 b. m. o godz. 18-tej.

Stawiennictwo to jest obowiązkowe.

Wycieczka motocyklistów do Jeleniej Góry

(G) Częstochowskie Towarzystwo Cyklistów i Motocyklistów urządza wycieczkę do Jeleniej Góry.

Zapisy przyjmuje Sekretariat Klubu, Aleja 21, w godzinach od 17.30 do 21-ej.

Wyjazd nastąpi w sobotę 20 b. m. o godzinie 12.30.

Legion I-b — CKS I-b 7:3 (2:2)

(L. K.) Wczorajsze spotkanie rezerw wyżej wymienionych drużyn przyniosło w pełni zasłużone zwycięstwo Legionowi. — Gra do przerwy wyrównana, liczne dogodne sytuacje przez oba zespoły nie zostały wykorzystane. Po pauzie Legion narzuca większe tempo, bawiąc często pod bramką CKS'u. Atak Legionu pracował bardzo sprawnie, wynikiem czego strzelone zostały decydujące o zwycięstwie Legionu goale. CKS jedynie do przerwy walczył równorzędnie, zaś w drugiej połowie, po wzmocnieniu składu Zalasem, atak CKS'u mimo usilnych starań nie mógł przedostać się na pole bramkowe Legionu.

Bramki dla zwycięzców strzelili: **Halkiewicz 4, Krupiński, Błasiak i Bartnik** po 1, dla pokonanych **Żórawski** 2 oraz **Olejnik.**

Sędziował dobrze ob. **Witkowski.**

Kolejowy — Częstochówka 5:1 (3:1)

(G) Mecz rozpoczął się od energicznych ataków Częstochówki uwieńczonych bramką, zdobytą przez **Kacperaka.** Drużyna B-klasowa pracuje na razie b. ładnie i przypierała A-klasowego przeciwnika, jednak napastnicy nie wykorzystują paru pozycyj z najbliższej odległości. Po niedługim czasie Kolejowy wyrównuje przez **Cekusa** po rzucie rożnym, bitym przez **Zalasa** i odtąd zapewnia sobie trwałą, choć nieznaczną przewagę. Wyrazem jej są dalsze cztery bramki, strzelone przez **Deskę** (2) i **Cekusa,** jedna zaś była samobójcza.

Zawody nie stały wprawdzie na wysokim poziomie, były jednak przeprowadzone żywo i dość ciekawie.

Sędzia ob. **Woźniak** miał tym razem słabszy dzień.

LKS (Lubliniec) — Stradom 2:1 (0:1)

(HS) Za wyjątkiem początkowych minut Stradom posiada w pierwszej połowie wyraźną przewagę, górując nad przeciwnikiem zarówno kondycją, jak i techniką. Uzyskuje też w tej połowie prowadzenie z karnego, bitego świetnie przez **Lacha II.** Po przerwie inicjatywę przejmuje LKS, wyrównuje ze strzału **Zawilskiego,** a tuż przed końcem **Kulik** zdobywa zwycięskiego goala. Kilka wypadów ataku Stradomia, w którym najwartościowszym graczem był **Lach II,** kończy się pechowymi strzałami napastników w poprzeczkę, słupek lub obok słupka. Na tyłach Stradomia wybijali się — niezmordowany **Lach I** oraz **Małek** do czasu kontuzji.

Mecz stał na dobrym poziomie. Wynik remisowy byłby sprawiedliwszym odzwierciedleniem sił drużyny.

Sędziował b .dobrze ob. **Kościelniak.**

RKS 20 Kopalnia Katowice — WKS Częstochowa

(C. K.) W sobotę, dnia 20 b. m., o godzinie 18-ej, na Stadionie Miejskim przy ul. Pułaskiego Nr. 2, odbędzie się rewanżowy mecz pomiędzy powyższymi drużynami.

Pierwsze spotkanie tych drużyn w Katowicach zakończyło się wynikiem 2:2.

NIEURZĘDOWA TABELA WYGRANYCH

Wygrane po 250 zł. z 1, 2 i 3-go dnia ciągnienia III klasy 47 Loterii

40713 4 27 33 50 7 96 805 42 4 57
904 11 3 23 33 75 96 41009 23 51 105
13 7 58 63 88 93 214 21 49 55 81 91
303 75 401 2 4 10 35 63 9 75 9 82 94
8 509 619 44 60 86 715 43 70 85 809
23 5 43 92 908 15 44 6 55 72 82 96
42008 24 36 49 70 113 9 30 50 66 70
204 11 8 30 45 68 72 81 92 316 41 417
95 508 40 85 8 611 4 20 93 730 6 59
80 803 8 16 21 46 7 52 9 62 98 911 40
69 85 43017 8 22 31 8 55 81 113 22
31 3 8 51 71 85 210 38 46 53 5 78 94
833 60 86 461 81 92 7 506 8 22 43 66
88 9 662 78 89 706 39 42 69 72 6 7 88
92 833 74 88 918 62 44005 7 18 50 2
82 4 8 93 130 2 46 215 7 29 30 65 75
85 94 304 446 56 74 521 8 30 58 73
612 20 39 62 74 6 710 30 55 807 30
50 7 86 96 904 11 45055 66 98 109 38
42 5 68 71 81 200 5 27 36 8 43 4 57
60 6 92 363 437 64 78 512 3 21 42 53
8 61 81 600 21 9 637 40 1 5 6 9 71 92
701 10 3 22 3 43 51 2 4 81 93 9 806
23 38 50 60 75 82 9 906 14 5 20 36 46
9 64 9 70 98 46027 51 4 8 87 109 9 51
94 201 11 46 58 380 7 9 408 17 20 31
53 72 88 509 52 74 80 4 97 632 8 51
78 701 16 7 45 56 78 88 9 815 43 63
76 97 900 9 47066 8 101 3 43 6 53 6
75 80 216 66 8 72 5 8 84 5 97 326 34
44 413 32 8 9 48 94 527 32 47 66 9 76
7 9 95 606 24 8 42 700 19 23 34 8 40
71 80 807 24 8 44 5 51 4 73 5 97 903
60 3 93 6 48025 7 44 6 51 87 92 115
39 40 51 6 259 77 86 320 38 403 12 21
25 54 91 8 522 32 70 80 617 8 40 2 9
69 80 90 8 725 35 73 8 98 824 41 59
64 77 933 44 95 49054 92 110 70 4 9
238 60 335 78 415 7 46 55 87 91 505
19 40 1 3 8 69 76 9 90 613 43 79 82
99 733 45 83 841 97 909 28 33 73 7 8
50003 6 38 66 70 137 65 202 11 89 97
317 42 65 70 85 450 67 85 535 7 43 79
601 10 3 44 57 88 701 2 5 28 73 813 48
74 906 17 25 39 92 51001 6 78 102 3
11 31 47 216 68 81 318 71 2 4 89 431
63 500 39 69 72 635 44 99 711 35 817
29 39 80 907 90 52013 5 23 4 7 78 82
7 93 5 100 2 10 24 49 50 5 61 77 87
200 1 16 38 71 7 90 303 16 26 27 32
45 9 56 7 67 468 81 3 5 530 67 84 607
19 26 7 58 62 708 21 3 810 29 30 3
57 78 943 53 64 9 73 83 8 96 53007 10
6 26 55 113 23 5 7 73 208 38 45 93 6
300 45 65 423 33 42 4 7 8 63 64 94
616 29 51 5 8 64 71 9 93 4 6 619 27 8
48 51 97 719 25 38 46 53 7 810 7 22
38 9 40 1 54 70 88 94 918 28 64 91
54020 51 60 2 71 8 133 63 72 89 94 205
25 39 73 83 359 70 7 8 9 408 14 5 62
517 30 51 68 90 603 34 47 54 69 92
725 53 9 79 80 821 4 6 45 50 853 9
60 5 923 71 3 5 96 8 55001 23 95 119
27 90 8 222 38 40 2 54 65 80 6 99 343
57 68 77 438 40 6 8 51 3 4 8 66 9 74
94 7 543 6 54 81 3 619 90 742 52 4 92
83 [illegible] 85 915 78 91 56014 9 35 40 55 64
6 [illegible] 5 86 242 3 66 8 72 84 308 19 27
49 [illegible] 95 6 402 23 97 539 55 66 74 604
35 58 728 42 7 811 25 8 43 89 912 37
79 90 57004 25 45 70 81 101 17 8 74 5
7 82 221 51 2 320 52 62 85 9 401 10
18 68 501 8 21 7 59 89 611 4 26 42 62
95 866 99 913 46 70 58078 93 8 100 3
16 46 223 42 99 302 4 12 417 9 424 37
51 2 63 522 46 70 7 86 93 615 23 8 67
85 94 724 8 50 2 5 78 811 3 34 97 914
32 4 47 54 67 72 96 59014 52 73 138
57 70 6 96 250 78 98 318 9 35 8 52 3
70 83 4 91 457 66 70 86 544 6 50 95
642 6 75 6 8 83 91 746 68 76 83 91
805 9 37 45 49 77 943 54 7 63 4 60093
166 74 82 229 61 6 91 303 43 53 9 83
92 415 53 4 70 6 82 529 33 5 71 90
611 61 70 7 86 709 20 73 94 5 853 62
7 74 950 2 8 61018 41 57 66 117 28 51
5 65 290 1 330 56 61 76 88 98 451 79
619 99 748 58 60 80 99 803 24 902 32
64 62005 34 48 73 85 99 117 52 64 70
7 83 93 205 10 6 7 20 59 301 5 11 21
71 7 9 98 405 16 28 33 47 60 5 8 70
81 3 9 96 515 33 99 643 75 83 748 58
86 827 78 91 907 13 62 70 9 86 63001
39 72 97 116 64 86 239 69 93 8 314
29 410 2 506 36 7 47 72 609 21 7 65 7
76 7 8 703 7 87 852 70 8 930 83 64019
20 7 106 19 67 81 205 11 54 8 63 321
9 45 50 402 40 504 49 72 607 22 99
712 26 40 6 62 842 57 60 92 924 31
65046 7 71 87 145 92 201 3 42 84 317
40 51 85 439 81 92 520 39 72 82 5 95
602 6 12 7 33 8 48 65 79 91 3 7 8 705
10 29 33 6 48 53 60 1 4 76 96 804 21
3 45 53 912 24 37 54 71 86 8 96 66003
70 6 94 9 126 48 90 2 205 10 68 328
56 82 446 66 8 72 510 9 55 80 657 76
98 716 32 9 52 70 6 817 8 25 31 65 95
6 900 2 23 30 5 96 67026 37 69 89 102
224 66 73 80 349 61 408 11 39 42 6
92 526 85 644 8 51 69 70 97 736 42 4
84 90 3 7 8 814 34 7 43 9 50 87 930
32 67974.

(dokończenie jutro)

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

Nr. IX - 10/46.

PRZETARG NIEOGRANICZONY.

Wojewódzki Urząd Ziemski w Kielcach ogłasza niniejszym przetarg nieograniczony na wykonanie 1 instalacji wodociągu i kanalizacji w lecznicy dla zwierząt w Kielcach ul. Źródlana 29. Szczegółowe wezwanie do składania ofert oraz podkładki przetargów otrzymać można w godz 10 - 12 w Wojewódzkim Urzędzie Ziemskim w Kielcach, ul. Słowackiego 1 Wydział Administracyjny pokój Nr. 3 za zwrotem kosztów.

Terminem całkowitego ukończenia robót 15 października 1946 r.

Oferty w zalakowanych kopertach bez żadnych znaczków firmowych z napisem „Oferta" na wykonanie 2 instalacji wodociągu i kanalizacji w lecznicy dla zwierząt w Kielcach należy składać w W. U. Z. Wydz. Adm. w godz 10 — 12 do dnia 1 sierpnia 1946 r. Do wewnątrz koperty należy włożyć kwit wadialny w wysokości 2 od ogólnej sumy kosztorysu.

Otwarcie kopert nastąpi dnia 1 sierpnia o godz. 11 w gabinecie Ob. Prezesa Wojewódzkiego Urzędu Ziemskiego w Kielcach.

W rachubę będą brane tylko oferty na całość robót.

Wojewódzki Urząd Ziemski zastrzega sobie prawo: a) wyłączenia pewnej kategorii robót, b) unieważnienia przetargu bez podania przyczyny i bez zobowiązania ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań. c) częściowego skorzystania z oferty, d) wyboru przedsiębiorcy bez względu na wynik przetargu i e) przeprowadzenie w okresie: ważności ofert dodatkowego przetargu między wybranymi oferentami.

Kelce, dnia 15 lipca 1946 r.

w z PREZESA
podpis nieczytelny.

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom Ukochanej żony i matki

ś. † p.
z Michalskich

Marii Sochackiej

a w szczególności tym, którzy w tak ciężkich dla nas chwilach szli nam z jakąkolwiek pomocą i życzliwością składamy serdeczne Bóg zapłać.

Mąż z córkami i zięciem oraz rodzina.

PAP 824

L. 018801.

Redaguje Kolegium. Wydawca: Wojewódzki Urząd Informacji i Propagandy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redakcja „Głosu Narodu", III Aleja 52. Tel. 2246 i 2249. Za dział ogłoszeń Redakcja nie bierze odpowiedzialności. Tłoczono w Druk. Państw. Nr. 1 w Częstochowie